

Vlugschrift verkiezingen Provinciale Staten

15 maart 2023

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Opkomstpercentages.....	3
Stemverdeling in procenten.....	4
Een vergelijking met Nederland als geheel.....	4
Zetelverdeling.....	6
Stemgedrag in de Groningse gemeenten.....	7
Colofon	12

Inleiding

Op 15 maart 2023 zijn de verkiezingen van de Provinciale Staten gehouden. Deze vielen samen met de verkiezingen voor de waterschappen. De Provinciale Staten van de Provincie Groningen bestaat uit 43 zetels.

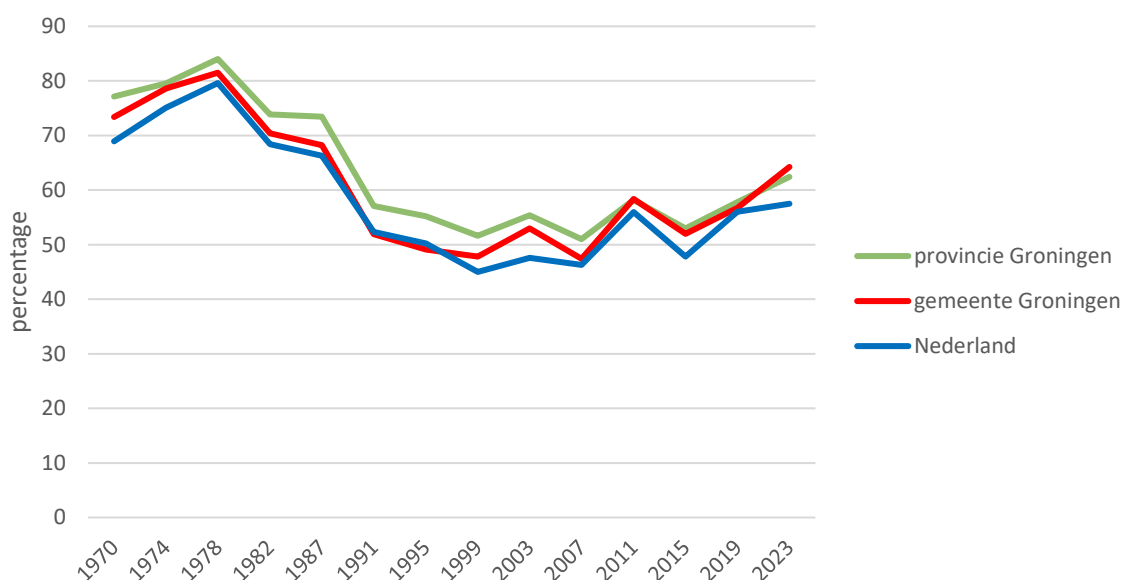
In dit vlugschrift vindt u de uitslagen van deze verkiezingen. We bekijken de uitslag in historisch perspectief en per gemeente. Zowel de opkomst als de uitslag per partij als de voorlopige zetelverdeling komen aan bod.

Het aantal gemeenten in de provincie Groningen is 10.

Opkomstpercentages

De figuur hieronder laat de opkomstpercentages zien van de Provinciale Staten-verkiezingen vanaf 1970

Figuur 1: Opkomstpercentages van de verkiezingen van de Provinciale Staten, 1970-2023

Het aantal opgeroepen kiesgerechtigden bedroeg voor de provincie Groningen 462.817. Uiteindelijk zijn 294.445 stemmen uitgebracht, dit is inclusief de blanco of ongeldige 'stemmen'. Het opkomstpercentage van de provincie Groningen komt daarmee op 62.4 procent. Dit is een hogere opkomst dan in 2019. Niet alleen in de provincie maar ook in de gemeente Groningen en in Nederland als geheel zagen we een hogere opkomst. In de gemeente Groningen was de opkomst met 64,2 procent hoger dan die in de provincie.

Stemverdeling in procenten

Er deden dit jaar 19 partijen mee aan de verkiezingen in de provincie Groningen, dat is meer dan in 2019, toen er 14 partijen meededen. In de tabel staan de uitslagen van 2015, 2019 en van deze verkiezing met elkaar vergeleken.

Tabel 1: *Percentage stemmen per partij, 2015, 2019 en 2023*

	2015 (%)	2019 (%)	2023 (abs.)	2023 (%)
BBB			67.744	23,5
PvdA	12,3	11,9	28.705	10,0
GroenLinks	6,5	11,9	27.767	9,6
ChristenUnie	8,8	9,8	18.170	6,3
Groninger Belang	6,6	7,5	17.385	6,0
VVD	9,2	8,0	16.289	5,7
SP	16,2	8,2	15.952	5,5
D66	9,7	6,1	15.464	5,4
Partij voor de Dieren	3,8	3,9	14.421	5,0
PVV	8,0	6,1	13.478	4,7
CDA	11,3	8,2	11.712	4,1
Volt			10.927	3,8
Partij voor het Noorden	2,1	4,2	8.331	2,9
Forum voor Democratie		10,2	7.018	2,4
Ja21			4.961	1,7
50PLUS	2,0	2,5	4.140	1,4
SGP			3.181	1,1
Belang van Nederland			1.856	0,6
Jezus leeft			259	0,1
Overige partijen	3,7	0,4	5.296	
Totaal			293.056	

Ten opzichte van 2019 zien we een aantal opvallende verschillen in het percentage stemmen per partij. Meest in het oog springend is de grote winst die de Boeren Burger Beweging heeft behaald, de partij is daarmee verreweg de grootste partij met meer dan twee keer zoveel stemmen als de PvdA die op de tweede plaats staat. Daarnaast is de winst voor de Partij voor de Dieren en nieuwkomer Volt groot. De winsten zijn in percentage stemmen ten koste gegaan van veel partijen maar vooral van het Fvd en het CDA.

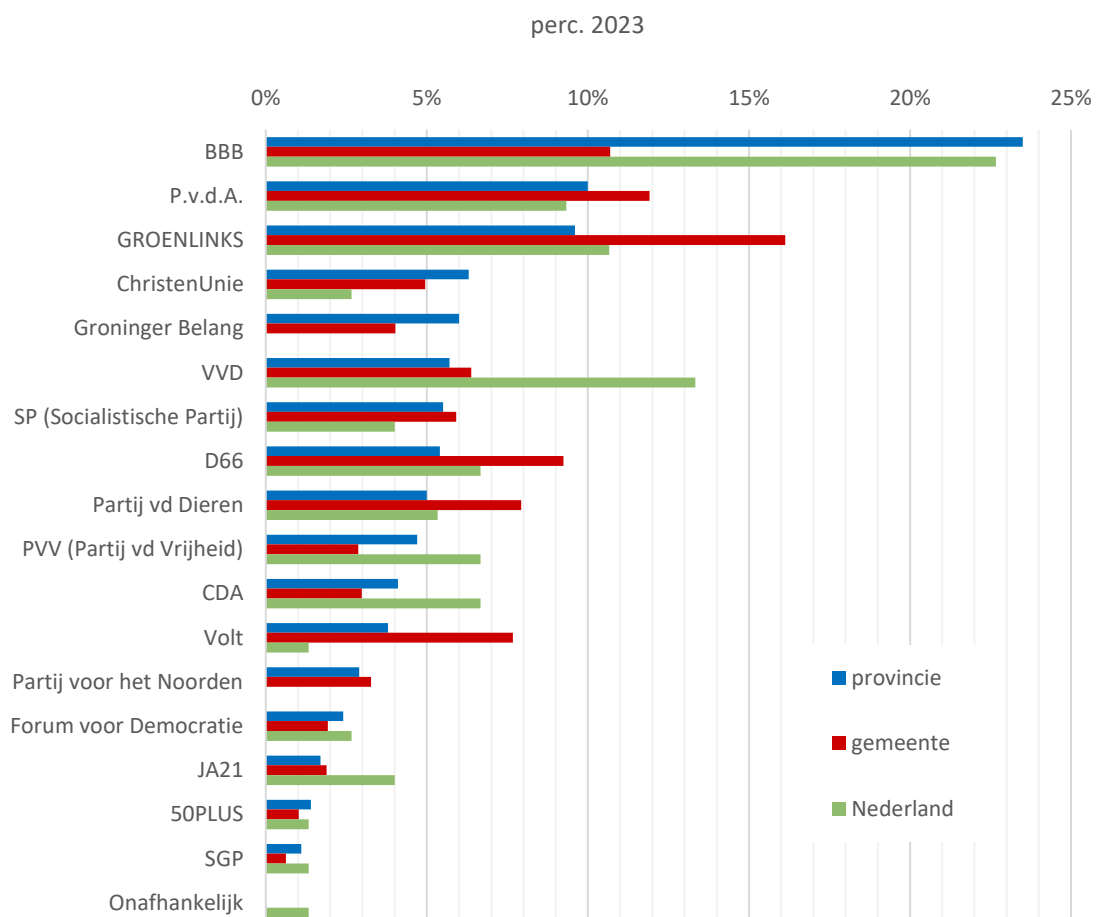
Een vergelijking met Nederland als geheel

In onderstaande figuur vergelijken we de verdeling van de stemmen van de provincie Groningen met die van Nederland als geheel en met die van de gemeente Groningen. De percentages van Nederland als geheel zijn de percentages zoals die ten grondslag liggen aan de zetelverdeling van de 1^e kamer. Groen Links is opvallend groot in de stad terwijl de partij in de provincie en Nederland er niet uit springt. De BBB overall nieuw en groot maar in de gemeente Groningen wel aanmerkelijk minder

groot dan in het land en de provincie Groningen. De VVD is in het land veel groter dan in Groningen en dat geldt ook voor de PVV, het CDA en Ja21.

Rond 11 procent in de provincie stemt voor regionale partijen, in de gemeente Groningen is dit een lager percentage, ruim 7 procent.

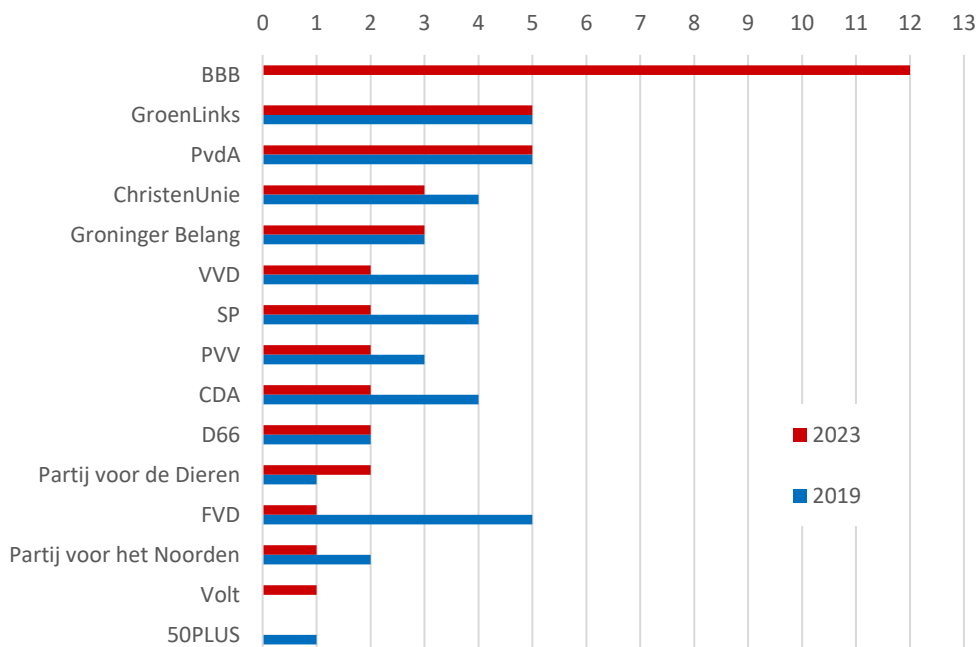
Figuur 2: Stemmenverdeling Provinciale Staten provincie Groningen, gemeente Groningen en Nederland 2023

Zetelverdeling

In de figuur hieronder ziet u de zetelverdeling van de 43 zetels van de Provinciale Staten in 2023 in vergelijking met die van 2019.

Figuur 3: Zetelverdeling Provinciale Staten provincie Groningen, 2019 en 2023

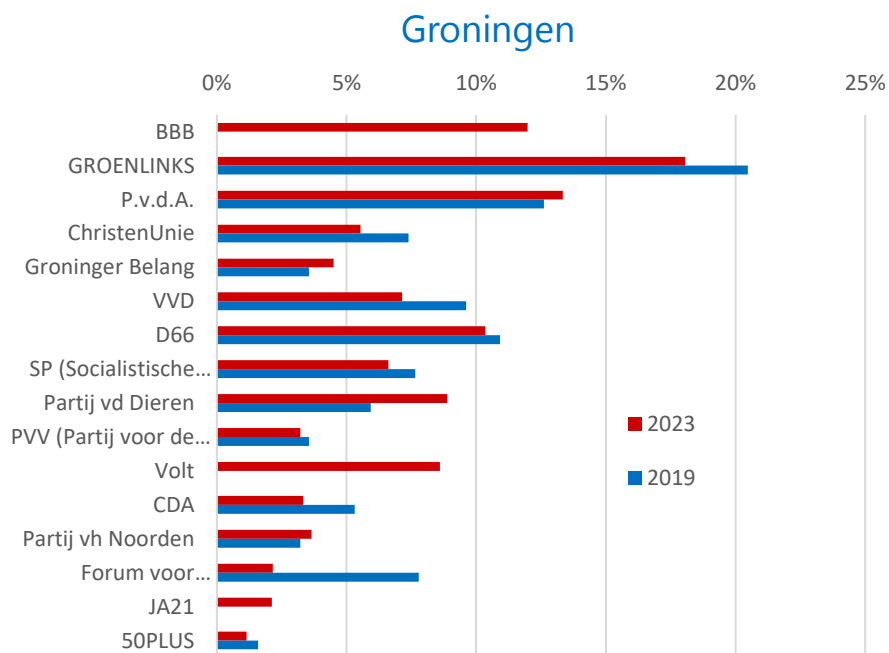
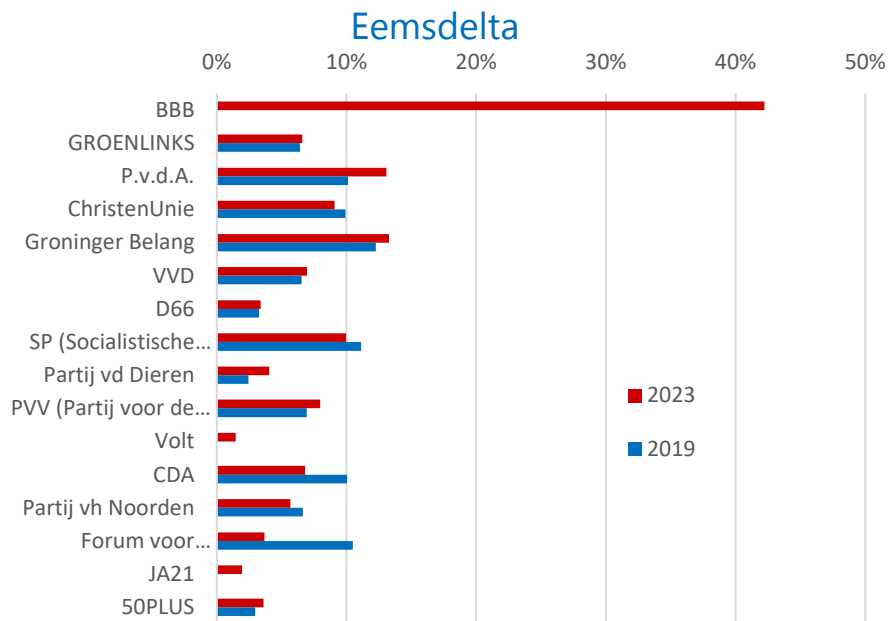

[zittend college verliest meerderheid](#)

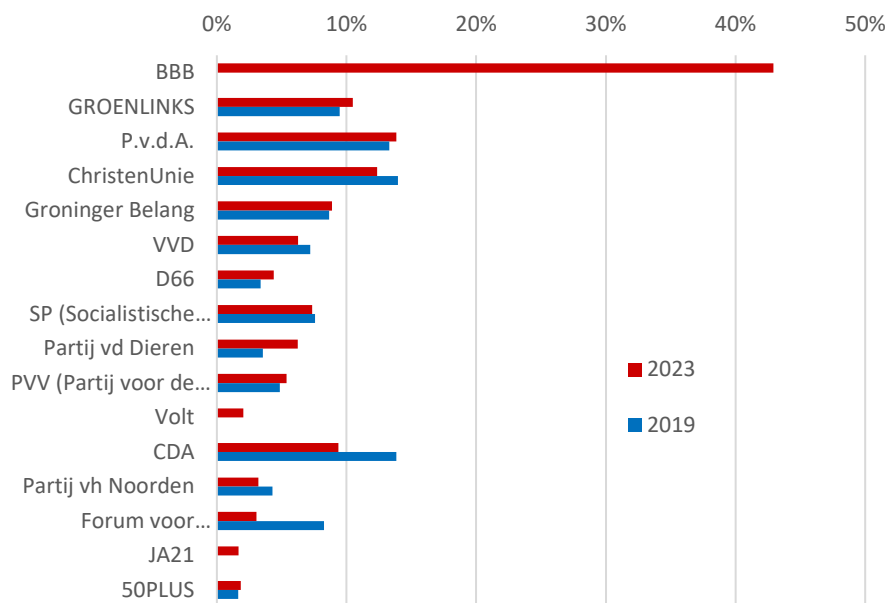
Het zittend College van Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen bestaat uit 6 gedeputeerden van de partijen GroenLinks, PvdA, ChristenUnie, VVD, CDA en D66 met in totaal 24 zetels achter zich. Van die 24 zijn er na de verkiezingen van 2023 nog 19 over. Dat is geen meerderheid meer. In de staten waren de PvdA en GroenLinks de grootste partijen met 5 zetels, dit zijn er in 2023 nog steeds 5 per partij, maar verreweg de grootste partij is de BBB geworden met 12 zetels. Groot verlies was er voor het FvD (van 5 naar 1 zetel en het CDA, de VVD en de SP (elk van 4 naar 2 zetels). Naast de BBB is Volt een nieuwe partij in de staten en is 50plus verdwenen.

Stemgedrag in de Groningse gemeenten

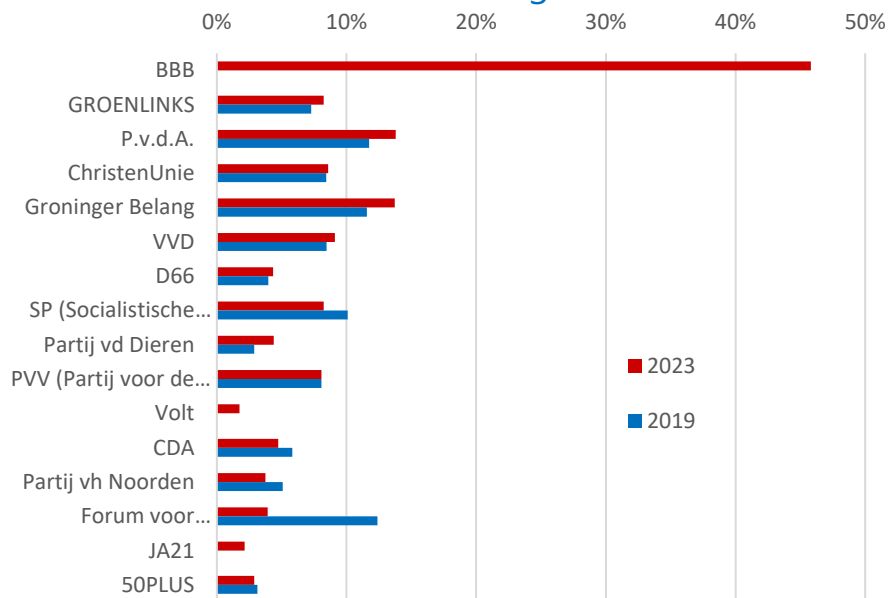
We hebben het stemgedrag in de afzonderlijke Groningse gemeenten van 2019 vergeleken met 2023. Hierbij hebben we, omdat tussen 2019 en 2023 de gemeente Eemsdelta is ontstaan door een fusie de vergelijking gedaan op basis van de uitslagen in de oorspronkelijke gemeenten. Eemsdelta is ontstaan uit Delfzijl, Appingedam en Loppersum)

Het Hogeland

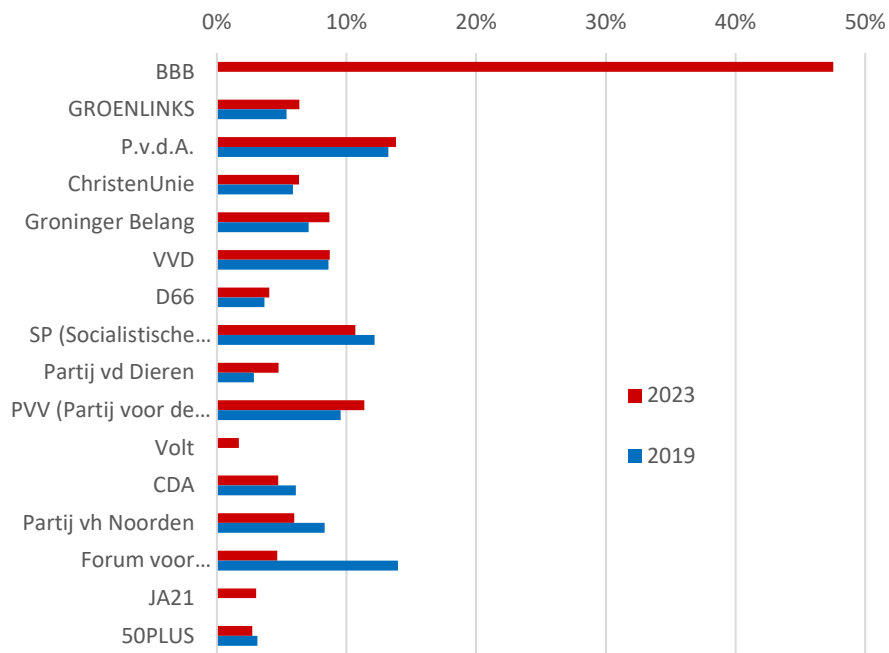

Midden Groningen

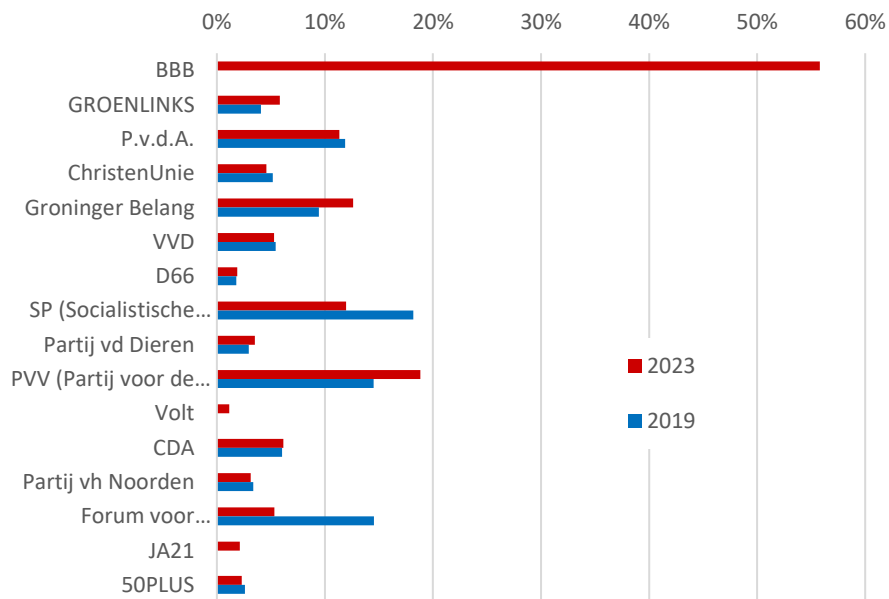

Oldambt

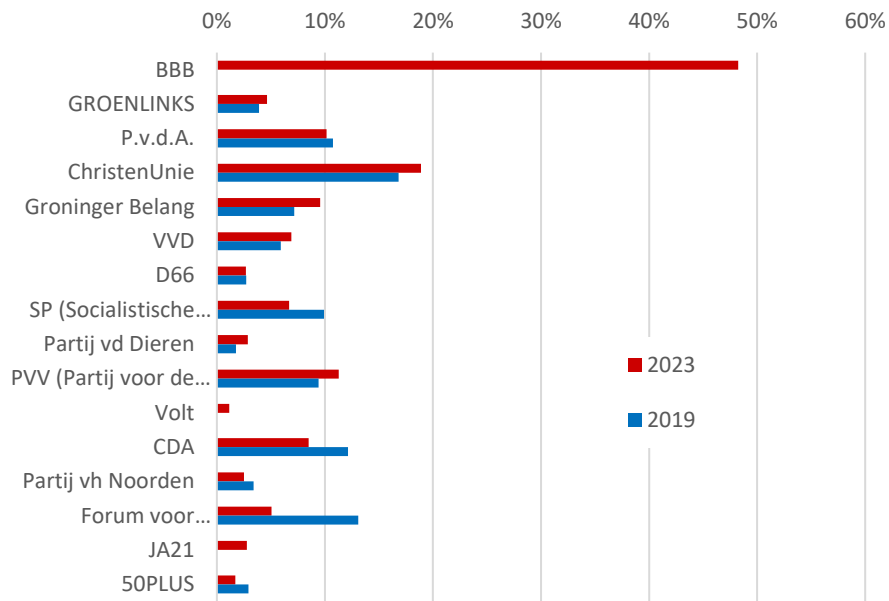

Pekela

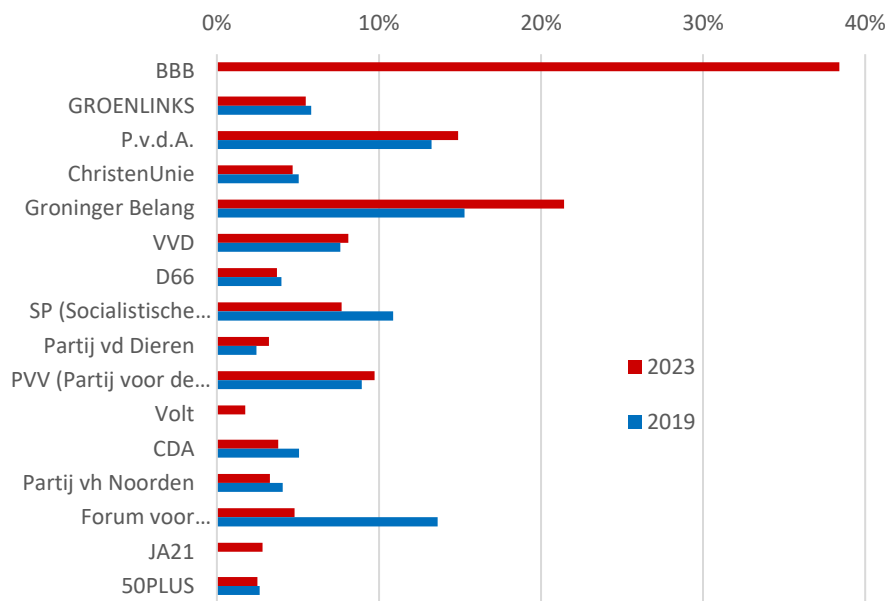

Stadskanaal

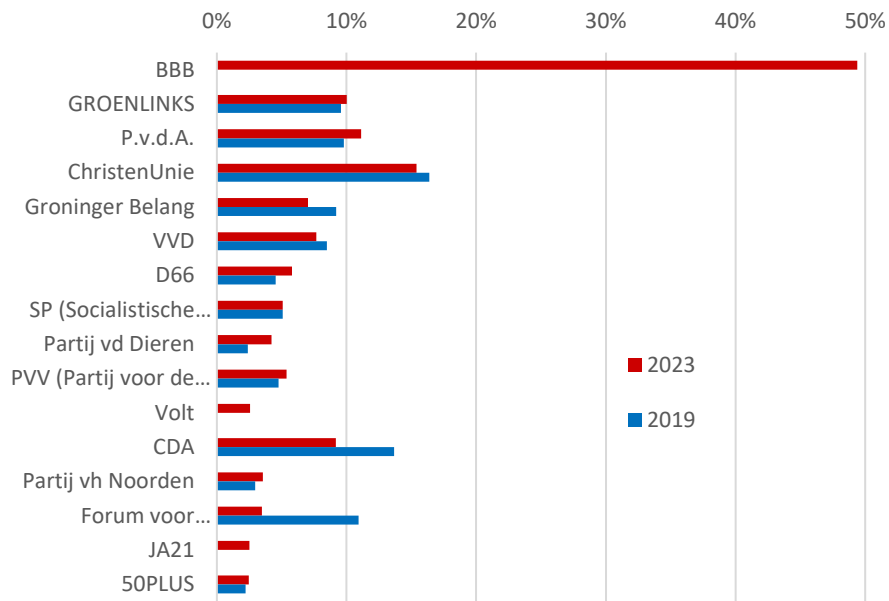

Veendam

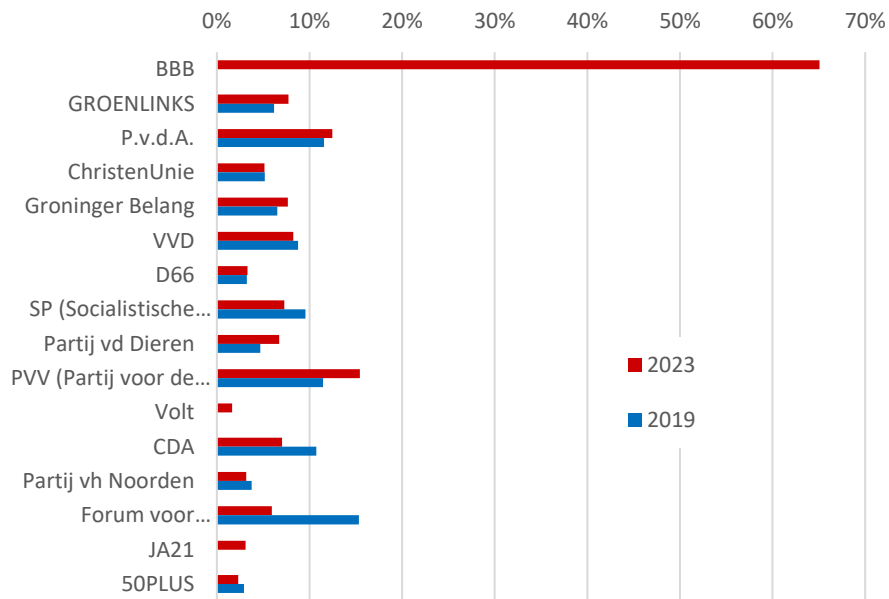

Westerkwartier

Westerwolde

Colofon

Vlugschrift verkiezingen Provinciale Staten 15 maart 2023

Auteur

Age Stinissen

Maand van uitgave

Maart, 2023

Opdrachtgever

Gemeente Groningen

Uitgave

Onderzoek, Informatie en Statistiek Groningen

Online publicaties OIS Groningen

<https://publicaties.oisgroningen.nl/>

Contactgegevens

T: (050) 367 56 30

E: info@oisgroningen.nl

I: www.oisgroningen.nl

Twitter: @basisvoorbeleid